

Dosarul nr. 2ra-37/21

2ra-1520/20

Prima instanță: Judecătoria Comrat, sediul Vulcănești (jud. I. Botezatu)

Instanța de apel: Curtea de Apel Comrat (jud. D.S. Fujenco, L.I. Caraianu, A.S. Mironov)

ÎNCHEIERE

03 martie 2021

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție,

în componența:

Președintele completului, judecătorul
Judecătorii

Tamara Chișca-Doneva
Victor Burduh
Nicolae Craiu

examinând admisibilitatea recursurilor declarate de către Direcția principală a sănătății și protecției sociale a Unității Teritoriale Autonome Găgăuzia

în cauza civilă la cererea de chemare în judecată înaintată de Natalia Rozencranț împotriva Comitetului executiv al Găgăuziei, Direcției principale a sănătății și protecției sociale a Unității Teritoriale Autonome Găgăuzia cu privire la încasarea prejudiciului material și moral,

împotriva deciziei din 05 martie 2020 a Curții de Apel Comrat și a deciziei suplimentare din 18 mai 2020 a Curții de Apel Comrat,

c o n s t a t ă:

La data de 31 mai 2018 Natalia Rozencranț a înaintat cerere de chemare în judecată împotriva Comitetului executiv al Găgăuziei, Direcției principale a sănătății și protecției sociale a Unității Teritoriale Autonome Găgăuzia prin care a solicitat încasarea prejudiciului material și moral.

În motivarea acțiunii, reclamanta a indicat că a fost angajată a Fondului de susținere socială a populației a Unității Teritoriale Autonome Găgăuzia, însă angajatorul nu a i-a achitat la timp salariul pentru perioada 01 decembrie 2017-31 mai 2018, drept consecință formându-se datoria de xxxxxx lei. Aceste acțiuni ilicite ale angajoturlui, în lipsa unor temeuri de fapt și de drept, au dus la încălcarea drepturilor nepatrimoniale personale și în cele din urmă la cauzarea prejudiciului moral, ce urmează a fi reparat prin achitarea compensației bănești într-o anumită mărime.

Pe 20 septembrie 2018, reclamanta a depus o cerere de modificare și concretizare a pretențiilor în care a indicat că, în legătură cu stingerea datoriei pe salariu și concomitent cu mărirea perioadei de întârziere a plăților cuvenite, solicită încasarea de la pîrîți în mod solidar a sumei de 15844, 33 lei cu titlu de compensare și a prejudiciului moral cauzat de 10000 lei, cu încetarea procedurii în partea încasării datoriei de xxxxxx,05 lei.

Prin hotărârea din data de 23 octombrie 2019 a Judecătoriei Comrat, sediul Vulcănești, acțiunea Nataliei Rozencranț a fost respinsă drept neîntemeiată.

Prin decizia din 05 martie 2020 a Curții de Apel Comrat, a fost admis apelul declarat de Natalia Rozencranț, s-a casat hotărârea din data de 23 octombrie 2019 a Judecătoriei Comrat, sediul Vulcănești, s-a emis o hotărâre nouă prin care acțiunea a fost admisă parțial, s-a dispus încasarea în beneficiul Nataliei Rozencranț a sumei de 15 844,33 de lei cu titlu de prejudiciu material și a sumei de 5 000 de lei cu titlu de prejudiciu moral.

Prin decizia suplimentară a Curții de Apel Comrat din 18 mai 2020, au fost încasate de la intimata Direcția principală a sănătății și protecției sociale a Unității Teritoriale Autonome Găgăuzia în beneficiul reclamantei Rozencranț Natalia cheltuieli de judecată pentru acordarea asistenței juridice în mărime de 4000 (patru mii) lei.

În favoarea acestor soluții, instanța de apel a indicat că reclamanta a fost angajată a Fondului de susținere socială a populației a Unității Teritoriale Autonome Găgăuzia, însă angajatorul nu a i-a achitat la timp salariul pentru perioada 01 decembrie 2017-31 mai 2018, drept consecință formându-se datoria de xxxxxx,05 lei. Totodată, întrucât Direcția principală a sănătății și protecției sociale a Unității Teritoriale Autonome Găgăuzia este succesor în drepturi al Fondului de susținere socială a populației a Unității Teritoriale Autonome Găgăuzia, atunci anume aceasta, în calitate de succesor, răspunde pentru datoriile, inclusiv cele care s-au format în legătură cu achitarea tardivă a salariului reclamantei Rozencranț Natalia.

Instanța de apel a constatat, de asemenea, în temeiul art. 330 alin. (2) Codul Muncii, că reclamantei urmează a-i fi achitată compensația pentru reținerea plății salariului în mărime de 0,3% pentru fiecare zi de întârziere din sumele neachitate în termen. Respectiv, în perioada 02 ianuarie 2018 - 23 august 2018, compensația pentru întârzierea salariului constituie 15844,33 lei.

La data de 15 iulie 2020, Curtea Supremă de Justiție a recepționat și înregistrat cererea de recurs depusă de Direcția principală a sănătății și protecției sociale a Unității Teritoriale Autonome Găgăuzia împotriva deciziei din 05 martie 2020 a Curții de Apel Comrat, solicitând admiterea recursului, casarea deciziei și emiterea unei hotărâri noi prin care să se mențină în vigoare hotărârea din data de 23 octombrie 2019 a Judecătoriei Comrat, sediul Vulcănești.

La 31 iulie 2020, Direcția principală a sănătății, familiei și protecției sociale Unitatea Teritorială Autonomă Găgăuzia a declarat recurs împotriva deciziei suplimentare a Curții de Apel Comrat din 18 mai 2020.

În susținerea cererii de recurs, a indicat că plata cheltuielilor financiare privind reorganizarea Fondului de susținere socială a populației Unitatea Teritorială Autonomă Găgăuzia, precum și achitarea restanțelor salariale, și-a asumat-o Guvernul Republicii Moldova, în conformitate cu lit. c) art. 3, 16 din Legea Republicii Moldova nr. 289 din 15 decembrie 2017 "Cu privire la bugetul de stat pe anul 2018". Aceste mijloace, în conformitate cu Hotărârea Guvernului Republicii Moldova nr. 583 din 20.06.2018, au fost distribuite în iunie 2018, prin urmare, nu a fost posibil de a efectua plățile. Drept urmare, Direcția principală a sănătății și protecției sociale a Unității Teritoriale Autonome Găgăuzia, precum și Comitetul executiv al Unității Teritoriale Autonome Găgăuzia nu pot fi responsabile pentru acțiunile Guvernului Republicii Moldova, chiar dacă Direcția principală a sănătății și

protecției sociale a Unității Teritoriale Autonome Găgăuzia este un receptor al Fondului, deoarece nu au fost administratori de fonduri financiare.

În plus, reclamanta nu a respectat procedura de soluționare prealabilă art. 352 Codul muncii, care prevede că cererea privind soluționarea litigiului individual de muncă sau a conflictului colectiv de muncă (cerință în cazul procedurii de conciliere) se depune la organul competent de jurisdicție a muncii de partea interesată, în conformitate cu articolul 349 Codul muncii.

Pentru aplicarea art. 330 Codul muncii, reclamanta urma să dovedească faptul că întârzierea plăților a avut loc din vina Direcției principale a sănătății și protecției sociale a Unității Teritoriale Autonome Găgăuzia, cerință valabilă și pentru satisfacerea cerințelor privind încasarea prejudiciului moral.

A solicitat recurența admiterea cererii de recurs, casarea integrală a Deciziei Curții de Apel Comrat din 05 martie 2020 și a deciziei suplimentare din 18 mai 2020 a Curții de Apel Comrat și pronunțarea unei noi hotărâri, prin care să fie menținută hotărârea Judecătorei Comrat sediul Vulcănești din 23 octombrie 2019.

Examinând admisibilitatea recursului, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție menționează următoarele.

În conformitate cu art. 439 alin. (2) din Codul de procedură civilă, după parvenirea dosarului, un complet din 3 judecători decide asupra admisibilității recursului, dispune expedierea copie de pe recurs intimatului, cu înștiințarea despre necesitatea depunerii obligatorii a referinței timp de o lună de la data primirii acesteia. În cazul neprezentării referinței în termenul stabilit, admisibilitatea recursului se decide în lipsa acesteia.

La 23 septembrie 2020, Curtea Supremă de Justiție a expediat în adresa intimaților copia cererilor de recurs cu înștiințarea despre necesitatea depunerii referinței. Astfel, la 08 octombrie 2020, a fost înregistrată referința reprezentantului intimatei Rozencranț Natalia, avocat Jecov N.P., iar la 12 octombrie 2020, referința Comitetului executiv al Unității Teritoriale Autonome Găgăuzia.

Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție, examinând temeiurile invocate în cererile de recurs, declarate de către Direcția principală a sănătății și protecției sociale a Unității Teritoriale Autonome Găgăuzia în raport cu materialele cauzei civile, consideră că acesta este inadmisibil din următoarele considerente.

În conformitate cu art. 431 alin. (2) din Codul de procedură civilă, asupra admisibilității recursului decide un complet din 3 judecători.

În conformitate cu art. 434 alin. (1) din Codul de procedură civilă, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau a deciziei integrale, dacă legea nu prevede altfel.

Curtea de Apel Chișinău a pronunțat deciziile contestate la 05 martie 2020 și 18 mai 2020, însă nu există dovada recepționării la aceeași dată de către participanții la proces.

Astfel, calea de atac în ordine de recurs a fost demarată la data de 15 iulie 2020 și, respectiv, 31 iulie 2020 de către recurentă în interiorul termenului legal.

Examinând temeiurile recursului declarat de către recurența Direcția principală a sănătății și protecției sociale a Unității Teritoriale Autonome Găgăuzia, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră recursul drept inadmisibil din următoarele considerente.

În conformitate cu art. 432 alin. (1) Cod de procedură civilă, părțile și alți participanți la proces sînt în drept să declare recurs în cazul în care se invocă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural.

Alineatele (2) și (3) ale aceluiași articol prevăd exhaustiv cazurile în care se consideră că normele de drept material sau de drept procedural au fost încălcate sau aplicate eronat, iar alin. (4) stabilește că săvârșirea altor încălcări decât cele indicate la alin. (3) constituie temei de declarare a recursului doar în cazul și în măsura în care acestea au dus sau ar fi putut duce la soluționarea greșită a cauzei sau în cazul în care instanța de recurs consideră că aprecierea probelor de către instanța judecătorească a fost arbitrară, sau în cazul în care erorile comise au dus la încălcarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului.

Conform prevederilor art. 433 lit. a) Cod de procedură civilă, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) Cod de procedură civilă.

Astfel, instanța de recurs reține că examinarea admisibilității recursului presupune verificarea conformității temeiurilor invocate în cererea de recurs cu temeiurile prevăzute la art. 432 Codul de procedură civilă.

La caz, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție constată că, argumentele invocate de recurentă în cererea de recurs nu se încadrează în limitele stabilite de norma indicată, respectiv nu constituie temei de casare a deciziei recurate.

Dat fiind faptul că temeiurile de declarare a recursului împotriva deciziei curții de apel, prin prisma prevederilor secțiunii a 2-a a capitolului XXXVIII al Codului de procedură civilă, sunt strict delimitate de art. 432, reieșind din prevederile art. 437 alin.(1) lit. f) din Codul de procedură civilă, în sarcina recurentei este impusă obligația delimitării esenței, temeiului și argumentării acelor încălcări esențiale sau a acelor circumstanțe ce indică la aplicarea eronată a normelor de drept material sau procedural și care ar dicta necesitatea declarării recursului ca fiind admisibil.

La caz, criticile invocate de recurentă nu pot duce la admisibilitatea recursului, ori acestea nu pot fi reținute prin prisma art. 432 din Codul de procedură civilă, în condițiile în care se insistă în mod exclusiv asupra reaprecierii circumstanțelor cauzei, în detrimentul evidențierii ilegalității soluției instanței de apel.

Acest fapt denotă caracterul declarativ al recursului, acesta fiind lipsit de esență, care evidențiază simplul fapt al dezacordului recurentului cu soluția dată de instanța de apel, precum și lipsa temeiurilor legale de declarare a recursului, avînd în vedere faptul că rolul exclusiv al recursului este de a asigura efectuarea unui control de legalitate a deciziei atacate în baza temeiurilor legale de declarare a recursului strict prevăzute de art. 432 alin. (2), (3) și (4) din Codul de procedură civilă.

Nu este suficientă simpla expunere a circumstanțelor faptice ale cauzei, fiind necesară motivarea recursului cu indicarea amănunțită a motivelor de ilegalitate pe care se întemeiază, precum și dezvoltarea lor.

Motivarea recursului înseamnă nu doar exprimarea nemulțumirii față de actul de dispoziție pronunțat în apel, ci expunerea tuturor motivelor pentru care, din punctul de vedere al părții, instanța a pronunțat o hotărîre neîntemeiată.

Or, recursul nu se poate limita la o simplă indicare a textelor de lege, condiția legală a dezvoltării motivelor de recurs implicînd determinarea greșelilor anume

imputate instanței de apel, o minimă argumentare a criticii în fapt și în drept, precum și indicarea probelor pe care se bazează.

Abordarea recurenței, în speță, însă evidențiază în mod clar dezacordul său cu soluția dată de instanța de apel, iar criticile invocate în recurs nu permit identificarea omisiunilor sau erorilor care ar impune declararea recursului ca fiind admisibil.

Prin prisma jurisprudenței CtEDO, recursul trebuie să fie efectiv, adică să fie capabil să ofere îndreptarea situației prezentate în cerere, să posede puterea de a îndrepta în mod direct starea de lucruri, trăsătură distinctivă care nu este evidențiată în cererea de recurs declarată de către Direcția principală a sănătății și protecției sociale a Unității Teritoriale Autonome Găgăuzia.

La fel, conform jurisprudenței Curții, procedurile cu privire la admisibilitatea căii de atac și procedurile care implică doar chestiuni de drept, și nu chestiuni de fapt, pot fi conforme cu cerințele articolului 6 § 1 (Helmerts împotriva Suediei 9 octombrie 1991, § 31, Seria A, nr. 212-A).

În conformitate cu art. 440 alin. (1) din Codul de procedură civilă, în cazul în care se constată existența unuia din temeiurile prevăzute la art. 433, completul din 3 judecători decide în mod unanim, printr-o încheiere motivată irevocabilă, asupra inadmisibilității recursului. Încheierea se emite conform prevederilor art. 270 și nu conține nici o referire cu privire la fondul recursului.

În asemenea circumstanțe, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție constată lipsa temeiurilor care ar dicta necesitatea declarării recursului ca fiind admisibil și consideră că recursul declarat de către Direcția principală a sănătății și protecției sociale a Unității Teritoriale Autonome Găgăuzia nu se încadrează în temeiurile prevăzute de art. 432 alin. (2), (3) și (4) din Codul de procedură civilă și, drept urmare, este inadmisibil.

În temeiul art. 270, art. 431 alin. (1) și (2), art. 433 lit. a) și art. 440 Cod de procedură civilă, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

d i s p u n e:

Se consideră inadmisibil recursul declarat de către Direcția principală a sănătății și protecției sociale a Unității Teritoriale Autonome Găgăuzia.

Încheierea este irevocabilă.

Președintele completului,
Judecătorul

Tamara Chișca-Doneva

Judecătorii

Victor Burduh

Nicolae Craiu